אגרות הראי"ה - כרך ד' - אגרת ארה

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ג' שבט תרפ"ד - ירושלים
נמען: הסתדרות המורים

המנהג לטייל עם התלמידים בט"ו בשבט ולנטוע. השנה שנת שמיטה; ההיתר על ידי מכירה ניתן רק להחזיק את הקיים, לא לנטוע מטעים חדשים שאינם הכרחיים. לכן הטיול יהיה בלי נטיעות, 'זכר לשביעית', כדי שהצעירים יידעו ש'יש לנו... ארץ אחת שיש בה שנת שבתון'.

עיקרי הדברים

- ט"ו בשבט בשמיטה.
- ההיתר - רק לקיים.
- טיול בלי נטיעות.

נוסח האגרת

ב"ה[1] ירושלים ג' שבט תרפ"ד[2]

לכבוד הסתדרות המורים והמועצה שלה פה עה"ק[3] ת"ו[4], שלו'[5]. אתכבד בזה להעיר את רוח כבודם בדבר המנהג הכשר והיפה הנהוג אצלנו באה"ק[6], לעשות טיול כללי, עם התלמידים, ביום ראש השנה לאילנות, חמשה עשר בשבט. ולנטוע או עצי פרי ביחוד להרבות את ישוב א"י[7] ולרומם את רוח התלמידים ביסוד החיים של הבנין הלאומי בארץ אבות וצפיית עתידו הגדול. וכאשר השנה הזאת שנת השמיטה היא, שמן הדין ראוי ומחוייב הוא להמנע מכל עבודת הארץ ככתוב בתוה"ק[8], ושבתה הארץ. אמנם מפני הדוחק הגדול ומצב הישוב הרופף, נמנו וגמרו רבים ושלמים מחכמי ישראל, זה דורות להתיר ע"י[9] הפקעה של מכירה את מה שהוא נחוץ להחזיק את הקיים בארץ, אבל רק להחזיק את הקיים הותר. ובכל אופן לא לנטע מטעים חדשים, ביחוד כשאינם כ"כ[10] מוכרחים לשאלת קיומנו.

ע"כ[11] אבקשכם נא עשו זכר לשביעית, והטיול דהאי שתא יהיה בלא נטיעות ונעלה נא על לבנו ועל לב צעירינו את המצב האיתן שאנחנו מקוים בחסדי צור ישראל וגואלו להגיע אליו, במהלך בנין עמנו וארצנו, עד שישובו לנו אז כל חמודותינו וכל אורח החיים הגדול אשר היינו בו לאות ולמופת בתבל. וארצנו הקדושה תדע כימי עולם, כי יש לנו בעולם ארץ אחת שיש בה

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 תרפ"ד - השנה תרפ"ד (1923/1924)
3 עה"ק - עיר הקודש
4 ת"ו - תבנה ותכונן
5 שלו' - שלום
6 באה"ק - בארץ הקודש
7 א"י - ארץ ישראל
8 בתוה"ק - בתורתנו הקדושה
9 ע"י - על ידי
10 כ"כ - כל כך
11 ע"כ - על כן

שנת שבתון שבת לד'. זכר קדוש זה ירומם את רוח צעירינו היקרים ויתן להם שלומים, תמורת העונג של הנטיעה הנהוגה אשר נחזיק בו בכל עז בששת שנות עבודת הארץ. הנני מקוה שדברי היוצאים מקרב לבבי יכנסו בלבבכם הטהור והנאמן לעמנו ולכל קדשיו.

והנני חותם בברכה ורגשי כבוד

הק' אברהם יצחק ה"ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳